

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

Complectens copiosè Resolutiones Theologicas, etiam modernas, ad
praxim accommodatas

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

Quæstio 23. An Fideles satisfaciant præcepto Ecclesiæ, audientes Missam
Dominicis & festis diebus extra templa parochialia, in solis Ecclesiis
Regularium?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40873

168 Pars 3. tract. I. De Opinionum probabilitate
lius sit audire sacrificium Missæ in Parochia propria, quam aliena, ad has tamen conditiones Ecclesiæ præcepto non adstringimur: & quam de Concione sacra audienda *non habeamus expressum Ecclesiæ mandatum*, videndum tamen est ne piæ consuetudini, vel legi naturæ contraveniatur. Ad extremum adverte Authorem exhibitionis Canonum sic Tridentinum interpretari ut *Parochiam propriam* intelligat prout opponitur alienæ Parochiæ, atque ita contra Ecclesias Regularium nihil omnino actum, aut cogitatum fuisse contendit.

Ex his aliisque concludit ille pro Regularibus communem fidelium praxim ac consuetudinem tam validis argumentis innixam, & ubique locorum tam diuturno usu roboratam, omnem oppositæ probabilitatis aut dubitationis umbram dissipare, nec aliam de verbo Dei in Parochia audiendo relinquere stricti juris obligationem, quam illam quæ est legis naturalis, quando alicui in fide, aut moribus necessaria est instructio, quam alibi commodius adipisci nequit. De his judicare alterius fori est: hæc nobis expositionis, non defensionis causâ in his & sequentibus adduxisse sufficiat.

QUÆSTIO XXIII.

An Fideles satisfaciant præcepto Ecclesiæ, audientes Missam Dominicis & Festis diebus extra templa Parochialia, in solis Ecclesiis Regularium?

DE hac quoque quæstione novam litem suscitaverunt, ac partem negativam recenter sustinuerunt quidam Pastores, præsertim in urbe

urbe Lovanien. Contra hos Analecra Privile-
giorum pro Regularibus edidit vir eximius ex
ordine Prædicatorum in eadem Academia.

Argumenta pro parte negativa congerunt
Domini Pastores ex jure tam antiquo, quam
novo, & præsertim ex autoritate Concilii
Tridentini Sessione 22. in decreto de celebra-
tione Missæ: *Moneant (Ordinarii) etiam eundem*
populum ut frequenter ad suas Parochias saltem diebus
Dominicis, & majoribus Festis accedant. Quod re-
ferendum volunt ad Missæ auditionem, cum
in maxima parte illius Capituli de Missa agatur.

Idemque volunt pridem constitutum à Sixto
IV. Extravag. *Vices illius.* De Treuga & pacc.
Quod, nempe, Fratres Mendicantes non præ-
dicent, populos paræcianos non teneri audire
Missam in eorum paræciis diebus festis & Do-
minicis, cum jure sit cautum illis diebus paræ-
cianos teneri audire Missam in Parochiali Ec-
clesia, nisi forsan ex honesta causa ab ipsa Ec-
clesia se absentarent.

Respondent Regulares, semper honestam
causam esse, majorem devotionem, aut com-
moditatem audiendi Missam in aliis Ecclesiis:
adeoque per hanc clausulam fidelium libertati
relictum esse, ut eligant sibi locum oportu-
norem. Neque alia de causa prohibitum esse
hoc prædicari, quam ut lites discordiæ, quæ
ex tali prædicatione suscitatae fuerunt, dein-
ceps sopirentur. Sæpe enim ipsâ doctrinâ in-
tegrâ & intactâ permanente, concordiæ causâ,
prohibetur eam publicè docere, aut prædicare.

Quod si quis pugnaciter urgeat verbis allega-
tis vim aliquam inesse majorem, quæ parochia-
nis præcepti vinculum imponat: Reponunt fa-
cile Regulares, etsi talis obligatio verbis illis
Tom. II. H in-

170 Pars 3. tract. 1. De Opinionum probabilitate
intenta fuisset, dudum illi derogatum esse per
contrariam consuetudinem toto orbe recep-
tam; & per declarationem Clementis VIII. a-
liorumque Pontificum decreta, quæ mox in
medium proferentur. Atque ita de præcepto
Missæ audiendæ tractantes docent Barbosa,
Portel, Navarrus citans S. Antoninum, ac
Sylvestrum, & in eandem sententiam plures
adducit Card. Lugo, & passim alii.

Jam verò contra obligationem frequentandi
Missam in templo Parochiali proferunt Regula-
res aperta Pontificum diplomata: Omnis an-
tiquioribus, manifestam ajunt esse declaratio-
nem Leonis X. Sancitam 13. Novembris anno
1517. Nos autoritate Apostolica tenore præ-
sentium notum facimus, omnes Christi fideles
utriusque sexus, qui (non contempto proprio
Sacerdote parochiali) in Ecclesiis Fratrum Or-
dinum Mendicantium Dominicis & Festis die-
bus Missam audiunt, satis facere præcepto Ec-
clesiæ de Missa audienda, nec in aliquam labem
mortalis peccati, penamve incurrere. In
contrarium facientibus non obstantibus qui-
buscunque &c.

At opponunt Adversarii, hanc Constitutio-
nem Leonis revocatam esse per locum ex Tri-
dentino supra citatum, aut Bullam subsequen-
tem Gregorii XII. Verùm supra ostensum est,
ipsa Tridentini verba pro Missa parochiali nul-
lum præceptum importare, quo possit declara-
tioni Leonis adversari. Ad Constitutionem
Gregorianam quod attinet, neque meminit il-
la decreti Leonis, neque ullam continet clau-
sulam quâ illi derogatur.

Quin & hanc esse mentem sensumque Eccle-
siæ, declaratur ex posteriori decreto Clemen-
tis

tis VIII. edito 22. Decembris anno 1592. ad terminandam litem quam Parochi Duaceni Regularibus intentabant, & ibidem hoc tenore publicata fuit. Præsenti nostro decreto Sancimus, licere sæcularibus Christi fidelibus universis, liberè missas diebus Dominicis, & aliis Festis audire in Ecclesiis tam fratrum Prædicatorum, quam aliorum Mendicantium, nec non Collegii Societatis Jesu juxta illorum privilegia, & antiquas consuetudines.

At, inquiunt, in decreto Clementis nulla ex-
tat mentio Tridentini, requiritur autem ex-
pressa mentio ut derogetur decreto Concilii ge-
neralis. Sed contra primò, verba decreti satis
declarat Tridentinum nihil statuisse quod in
hac parte aboleret Regularium privilegia, sed
potius ea post Concilium in suo vigore perman-
sisse, dum in eo disertè declaratur licere diebus
Dominicis & festis missas audire in templis Re-
gularium, *juxta illorum privilegia, & antiquas
consuetudines.* Secundò, Valida esse Pontificum
indulta etiam sine mentione aut clausula ex-
presse derogatoria Concilii, declaratæ sacra
Congregatio in quæstione mota contra valore
Privilegii cujusdam, concessi Congregationi
Oratorii S. Mariæ in Vallicella à Sixto V. anno
1586. defectu clausulæ qua derogaretur Tri-
dentino, cui privilegium illud erat contrarium.
Congregatio Concilii censuit, si hujusmodi pri-
vilegium fuit, ut proponitur, à Sede Aposto-
lica concessum, utique esse omnino observan-
dum, quamvis nullam derogationem, aut
mentionem Concilii Tridentini contineat. Re-
fertur autem hæc declaratio in Compendio pri-
vil. Fuliens V. absolutio, quoad sæculares §. 9.
Idemque ex professo docet Portel in Addit. V.

172 Pars 3. tract. 1. De Opinionum probabilitate
Trident. & Rodrig. tom. 3. quæst. Regularium
quæst. 46. a. 1. citans Archidiaconum, ac In-
nocentium. Neque volunt de hoc dubium
moveri Universitates, & Capitula dum de suis
Privilegiis agitur, quorum aliàs non pauca va-
cillant.

Alià etiam viâ Clementinam hanc constitu-
tionem labefactare conantur, dum volunt eam
agere de Missa libera, sive non præcepta, sic
ut insuper aliam ex præcepto fideles in suis pa-
rochiis audire teneantur.

Sed reponunt Regulares istam expositionem
ab omni veri specie abhorre. Nullis enim o-
pus erat privilegiis Apostolicis, ut fidelibus præ-
ter Missam præceptam, alias pro arbitrio ubivis
locorum audire liceret: neque Pastores pro re-
tam frivola litem moverunt. Omnem deni-
que in hac parte, totaque controversia dubita-
tionem tollit Constitutio Leonis X. & Pii V.
definiens omnes Christi fideles in Ecclesiis men-
dicantium Missam audientes, per hanc Ecclesie
præcepto satisfacere, ut supra retulimus.

At contra graviore tono assurgunt aliqui, ac
contendunt, ipsam absentiam à Sacro Paro-
chiali conjunctam esse cum contemptu pro-
priorum Sacerdotum, & Parochialium Eccle-
siarum, quod in Bulla Leonis expresse prohibe-
betur.

Hoc si ita esset, fateri oporteret, peccare
non tantum populum, sed etiam alii, qui ve-
nerandos Pastores, & de suo grege bene me-
ritos per Regularium privilegia contempni,
aut ludibrio exponerent. At videant illi, ne
se nimis facile læsos putent. Non illico con-
temnitur qui alteri in omnibus non præponitur.
Placent Regularium templa, mores, vel & mo-
destia,

destia, nec ideo displicent Pastorum Ecclesiae, ritus, & officia. Habent hi suam gratiam, habent Regulares suam. Non sine causa in domo Dei mansiones multae sunt, ut ea multorum pietati se latius expandat. Si populi pietas, ad satisfaciendum Ecclesiae praecepto, Parochialium templorum angustiis coercenda fuerit, mirum pluribus videtur, quorum pro Regularibus omni aeo, tot populorum ac Principum impensis, tam amplae aedes toto orbe constructae, totque altaribus, ac paramentis exornatae. An ut chorus tantum saxi caneret, & melius in vacuo templo psalmus resonaret? A deo denique plerisque apparet illa obligatio tam a populorum consuetudine, quam a Doctorum sententia abhorrere, ut praeter plures quos contra eam adducit Card. Lugo, Barbosa, Pasquillus, etiam novissimè Leander tract. 11. de praecept. Eccles. disp. 20. plusquam triginta Authores classicos enumeret, qui aequo rerum aestimatori abundè satisfacient.

QUAESTIO XXIV.

An satisfaciat praecepto annuae Confessionis, quae quovis tempore, etiam Paschali, Regulari approbato confitetur?

Negavit olim Joannes de Poliaco, sed à Joanne XXII. citatus, tam hunc, quam alios errores revocavit, uti patet ex Pontificis ejusdem Extravagante inserta corpori Juris canonici, *vas electionis*. De Haereticis. Ut verò Regulares contra tales insultus deinceps tutos redderet, Ordinem Praedicatorum, ac Minorum

H 3 rum